

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXII/96/2008
Rady Gminy Barciany
z dnia 30 września 2008r.

***Gminna Strategia
Rozwiązywania Problemów
Społecznych
w Gminie Barciany***

Spis treści

I Wstęp

II Charakterystyka Gminy Barciany.....

- 2.1. Lokalizacja i ogólna charakterystyka gminy
- 2.2. Historia Gminy Barciany
- 2.3. Sytuacja demograficzna

III Obszary działania

.....

- 3.1. Edukacja i kultura
- 3.1.1. Gimnazjum Publiczne w Barcianach
- 3.1.2. Szkoły Podstawowe w gminie
- 3.2. Ochrona zdrowia
- 3.3. Pomoc społeczna i polityka prorodzinna
- 3.4. Bezpieczeństwo publiczne

IV Diagnoza problemów społecznych

- 4.1. Jakość życia w gminie Barciany
- 4.1.1. Opieka nad dziećmi i młodzieżą
- 4.1.2. Osoby niepełnosprawne
- 4.1.3. Osoby starsze
- 4.2. Mieszkalnictwo i infrastruktura techniczna
- 4.2.1. Warunki mieszkaniowe
- 4.2.2. Dodatki mieszkaniowe
- 4.3. Współpraca międzynarodowa
- 4.4. Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne
- 4.5. Problemy społeczne
- 4.5.1. Bezrobocie
- 4.5.2. Uzależnienia (alkoholizm, narkomania, nikotynizm)
- 4.5.3. Przemoc w rodzinie
- 4.5.4. Wyuczona bezradność
- 4.5.5. Ograniczona oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży
- 4.5.6. Brak zagospodarowania wolnego czasu osobom w wieku poprodukcyjnym

V Analiza SWOT

VI Wizja gminy. Cele strategii

**Cel strategiczny 1. Aktywna polityka prorodzinna i zintegrowany system przeciwdziałania
wykluczeniu społecznemu.**

- Cel operacyjny 1.1. Podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej roli rodziny
- Cel operacyjny 1.2. Zwiększenie pomocy rodzinom będącym w trudnej sytuacji
- Cel operacyjny 1.3. Opieka nad dziećmi i młodzieżą
- Cel operacyjny 1.4. Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym
- Cel operacyjny 1.5. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla osób starszych i ich aktywizacja
- Cel operacyjny 1.6. Wspieranie rodzin zagrożonych dysfunkcjami

Cel operacyjny 1.7. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych
Cel operacyjny 1.8. Wspieranie osób oraz rodzin ubogich i zagrożonych ubóstwem

Cel strategiczny 2. Poprawa jakości usług społecznych

Cel operacyjny 2.1. Inspirowanie i koordynowanie działań w obszarze kultury

Cel operacyjny 2.2. Zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych oraz poprawa ich jakości

Cel operacyjny 2.3. Rozwój potencjału intelektualnego mieszkańców gminy, poprzez edukację i wychowanie młodego pokolenia

Cel operacyjny 2.4. Aktywizacja mieszkańców miasta w zakresie sportu, rekreacji i turystyki

Cel strategiczny 3. Poprawa bezpieczeństwa publicznego

Cel operacyjny 3.1. Wspieranie działań na rzecz wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy

Cel operacyjny 3.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cel strategiczny 4. Aktywizacja lokalnych służb społecznych

Cel operacyjny 4.1. Wzmocnienie systemu wsparcia dla organizacji pozarządowych ...

Cel operacyjny 4.2. Wspieranie organizacji pozarządowych w ubieganiu się o środki zewnętrzne....

Cel operacyjny 4.3. Wspieranie doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej.....

Osoby uczestniczące w pracach nad strategią – zespół projektowy

Zaproszone osoby zostały podzielone na dwie grupy w których zostali wyłonieni moderatorzy. Grupy pracowały podczas trzech spotkań, których głównym celem była aktualizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Barciany. Każdy z zespołów pracował w określonym obszarze. Zespół I miał za zadanie przeanalizowanie i wypracowanie obszaru Ochrona Zdrowia, pomoc społeczna i polityka prorodzinna oraz mieszkalnictwo i infrastruktura techniczna. II zespół miał za zadanie przeanalizowanie i wypracowanie obszaru Edukacja publiczna i bezpieczeństwo publiczne.

I GRUPA

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja/reprezentowane środowisko
1	Bepirszcz Iwona	Pracownik GOPS w Barcianach
2	Dauksza Aldona	Pielęgniarka środowiskowa
3	Galecki Zbigniew	Kierownik rewiru dzielnicowych
4	Gbur Eugenia	Pielęgniarka środowiskowa
5	Grzejszczyk Ewa	Prezes Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin im. Ojca Pio
6	Majchrzak Robert	Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Barcianach
7	Niedźwiecka Grażyna	Pielęgniarka Szkolna
8	Sapela Jacek	Pracownik Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Barcianach
9	Sawa Teresa	Kierownik GOPS w Barcianach
10	Tarkawian Andrzej- moderator zespołu I	Rolnik
11	Tereszko Anna	Sekretarz gminy Barciany
12	Wołyniec Małgorzata	Specjalista pracy z rodziną GOPS w Barcianach
13	Wrona Sylwester	po kierownika referatu RGKiI w UG Barciany
14	Żelichowska Emilia	Podinspektor w UG Barciany
15	Żółtowska Bożena	Pielęgniarka środowiskowa

I GRUPA

1	Bilska Ewa	Dyrektor SP w Barcianach
2	Bogdanowicz Witold – moderator zespołu II	Prezes Stowarzyszenia Barciańska Inicjatywa Oświatowa Dyrektor Gimnazjum Publicznego w Barcianach
3	Chadryś Aneta	Nauczyciel Ośrodka Zabaw Przedszkolnych w Windzie
	Kopciuch Magdalena	Nauczyciel Ośrodka Zabaw Przedszkolnych w Skandawie
4	Łotys Marzena	Nauczyciel SP Mołtajny
5	Matanowska Anna	Nauczyciel Ośrodka Zabaw Przedszkolnych w Mołtajnach
6	Piotrowska Ewa	Dyrektor SP w Windzie
7	Radawiec Bożena	Dyrektor SP w Drogoszach
8	Smakosz Anna	Dyrektor SP w Mołtajnach
9	Stefańska Marianna	Nauczyciel Ośrodka Zabaw Przedszkolnych w Barcianach
10	Witek Paweł	Student
11	Witkowska Anna	Pedagog szkolny Gimnazjum Publicznego w Barcianach
12	Dyśko Wiesław	Komendant PSG w Barcianach
13	Prokop Adam	Prezes Stowarzyszenia Aktywności Lokalnej Sołectwa Aptynty „S.A.L.S.A.”
14	Sadzikowska Barbara	Prezes Mołtajńskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Nadzieja
15	Łotys Cezary	Główny specjalista w UG Barciany

I. WSTĘP

Zadaniem pomocy społecznej według ustawy jest zapobieganie powstawaniu oraz przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowić będzie podstawę do realizacji działań umożliwiających szybką i skuteczną pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych. Przyczyni się do podniesienia świadomości mieszkańców gminy na temat przyczyn i skutków powstawania oraz możliwości przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

Obowiązek opracowania i realizowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nakłada na gminy art.17 ust.1 Ustawy o Pomocy Społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 15 kwietnia 2004 r., Nr 64. poz.593 z póź. zm)

Istotnym elementem jest nawiązanie strategii do innych aktów prawnych, które mają wpływ na realizowanie zadań społecznych. Są to w szczególności ustawy:

- z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.),
- z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.),
- z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.),
- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485),
- z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255. z późn. zm.),
- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493),
- z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.),
- z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. Nr 95, poz. 425 z późn. zm.),
- z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 z późn. zm.).

Do wyżej wymienionych aktów prawnych należy także dodać ustawy i akty wykonawcze z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa mieszkalnego.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY BARCIANY

2.1. Lokalizacja i ogólna charakterystyka gminy

Gmina Barciany położona jest w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie kętrzyńskim. W większości obszar gminy obejmuje Równina Sępopolska, stanowiąca część Niziny Staropruskiej, tylko niewielka południowa część gminy leży w zasięgu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. **Gmina obejmuje obszar 293,6 km² i liczy 7312 mieszkańców.** Obszar gminy w całości należy do dorzecza Pregoly.

W północno-wschodniej części gminy, w pobliżu wsi Mołtajny, znajduje się jedno z większych zbiorników wodnych - jezioro Arklickie z wyspą, na której znajdowała się osada pruska. Pozostałe zbiorniki wodne to tzw. „oczka wodne”, występujące w dużej ilości na terenie całej gminy. Na południe i wschód od jeziora Arklickiego znajdują się niewielkie obszary podmokłe (bagna).

Gmina Barciany sąsiaduje :

- od północy granica gminy stanowi jednocześnie granicę państwa; sąsiadem po stronie rosyjskiej jest Rejon Prawdinskij,
- od wschodu z gminą Srokowo,
- od południa z gminą Kętrzyn,
- od zachodu z gminami Korsze i Sępopol.

Gmina Barciany jest gminą typowo rolniczą. Dominują tu przede wszystkim obszary użytkowane rolniczo zajmując blisko 85 % powierzchni.

Gmina Barciany zajmuje pierwsze miejsce w województwie warmińsko-mazurskim pod względem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, uzyskując wskaźnik 84,2 (woj. 67,9). Pod względem bonitacji i rzeźby terenu gmina Barciany znajduje się w grupie gmin posiadających tereny określone jako bardzo korzystne, uzyskując w skali 10 punktowej 9 punktów.

Bardzo korzystna jest także ocena warunków wodnych, gdzie w skali 10 punktowej gmina uzyskuje 8,5 punktów i jest to także najwyższy wskaźnik w województwie.

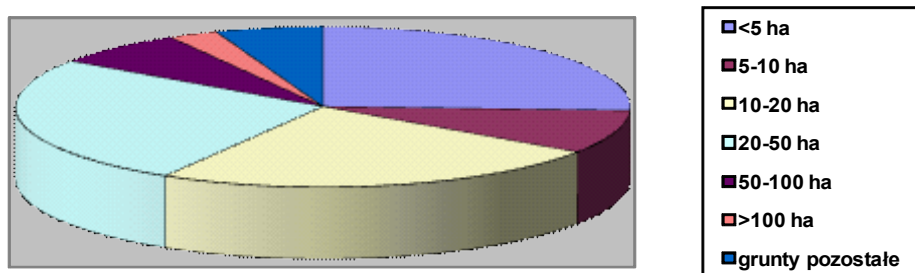
Powierzchnia użytków rolnych gminy Barciany wynosi 24 364 ha i są one użytkowane następująco: 17 169 ha jako grunty orne, 3 065 ha jako łąki, 4 108 ha jako pastwiska i zaledwie 22 ha jako sady.

Ponadto lasy zajmują powierzchnię 2 346 ha, 136 ha to grunty zadrzewione i zakrzewione, 320 ha to grunty pod wodami, 900 ha tereny komunikacyjne, 721 ha tereny osiedlowe, 6 ha użytki kopalne i 569 ha to nieużytki.

Grunty klasy III stanowią 76% powierzchni gruntów ornych i aż 96% arealu trwałych użytków zielonych. Struktura użytkowania gruntów jest następująca: orne - 70,4 %, łąki -12,6 %, pastwiska - 6,9 %, sady - 0,1 %. Wykazane uwarunkowania glebowo-klimatyczne w gminie Barciany wskazują jak istotny jest właściwy dobór kierunku produkcji rolnej.

Na terenie gminy istnieje 678 indywidualnych gospodarstw rolnych.

Wykres1: Struktura wielkościowa gospodarstw indywidualnych na terenie gminy Barciany

Wyszczególnienie	<5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	>100 ha	>grunty pozostałe
Ilość gospodarstw	168	55	156	170	46	17	37

Źródło: Dane Gminy Barciany na dzień 30.06.2008 rok

Tak duża ilość rolników spowodowana jest faktem, iż gleby w gminie Barciany są bardzo urodzajne. Na obszarze całej gminy można wyróżnić **9 kompleksów glebowych**:

- pszenno bardzo dobry
- pszenno dobry
- pszenno wadliwy
- żytni bardzo dobry
- żytni dobry
- żytni słaby
- zbożowo pastewny mocny
- zbożowo – pastewny słaby
- zbożowo pastewny słaby.

W skład gminy wchodzi 73 miejscowości posiadające nazwy, które zgrupowane są w 23 sołectwach. Jednak niektóre z nich nie są już zamieszkałe, tworzą jedynie tzw. „punkty fizjograficzne”.

Osadnictwo wiejskie jest mocno zróżnicowane zarówno pod względem wielkości jak i wyposażenia usługowego. Głównym ośrodkiem administracyjnym i gospodarczym gminy **jest wieś Barciany, zajmująca powierzchnię 400 ha, licząca 1107 mieszkańców.**

Na terenie gminy znajduje się przejście drogowo-kolejowe w Michałkowie, z rampą przeładunkową w Kotkach. Gmina jest członkiem Związku Gmin **„Barcja”**. Został on powołany w celu utworzenia przejścia granicznego, po stronie polskiej – w Michałkowie, po stronie rosyjskiej – w Żeleznodorożnym.

W 2003 roku Gmina Barciany podpisała z Administracją Gminną Żeleznodorożnyj List intencyjny, który zawiera decyzję o nawiązaniu współpracy w następujących dziedzinach:

1. Współpraca władz lokalnych - w tym wizyty delegacji, wymiana doświadczeń.
2. Współpraca gospodarcza - pomoc w nawiązywaniu wymiany handlowej między podmiotami gospodarczymi, organizowanie wystaw.
3. Wspólne działania w kierunku utworzenia przejścia granicznego w Michałkowie/ Żeleznodorożnyj.
4. Współpraca kulturalna, sportowa i oświatowa.

2.2. Historia Gminy Barciany

Historia Barcian wiąże się od samego początku z zamieszkującym te tereny **plemieniem Bartów i Zakonem Krzyżackim**, który po podbiciu okolicznych terenów rozpoczął zakładanie własnego osadnictwa.

Osada targowa Barciany została założona w pobliżu istniejącego już zamku **w 1289 roku**. Na początku nie posiadała ona uprawnień miejskich ani nawet wiejskich, była to typowa osada rzemieślniczo-handlowa. „Dzięki roli jaką Barciany odgrywały będąc zapleczem zamku, następował powolny i stopniowy ich rozwój.

W 1473 roku Barciany wymieniano jako miasteczko, a w 1630 roku nazwano miastem. W ciągu wieków miasta nie ominęły liczne klęski żywiołowe jak pożary, epidemie. Najgroźniejsze pożary wybuchały w 1459 roku podczas wojny oraz w latach 1563 i 1627. Epidemia w 1657 roku i wielka zaraza w latach 1709-1711 wreszcie cholera w 1831 roku zdziesiątkowały w poważnym stopniu ludność.”

Po wyzwoleniu w 1945 roku utworzono w Barcianach gminę wiejską, w skład której wchodziło 20 miejscowości o łącznej powierzchni 10341 ha. W 1968 roku zlikwidowano, jako jednostkę organizacyjną, gminę Drogosze, której część obszaru włączono do gminy Barciany. W 1973 roku w skład gminy Barciany weszło 16 sołectw, do których należało 48 miejscowości. Od stycznia 1977 roku do gminy włączono obszar zlikwidowanych gmin Winda i Skandawa.

W obecnym kształcie gmina istnieje od 1977 roku.

W rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajduje się łącznie 35 obiektów z terenu gminy, w tym 6 kościołów, 8 parków, 5 pałaców, 3 grodziska, zamek oraz dwór.

Na szczególną uwagę zasługuje zamek krzyżacki – zbudowany w stylu gotyckim, duży kubaturowo, który stanowił własność Zakonu Krzyżackiego i od początku XVI wieku był ośrodkiem władzy administracyjnej, gospodarczej i wojskowej. Jest zachowany w stosunkowo dobrym stanie. Agencja Nieruchomości Rolnych w Olsztynie sprzedała go osobie fizycznej, która zamierza adoptować go na centrum integracyjne młodzieży oraz hotel.

Na jedynym zbiorniku wodnym, jakim jest Jezioro Arklickie, znajduje się sztuczna wyspa, na której ludność tzw. kultury kurhanów zachodnio – bałtyjskich, wybudowała w VI w. p. n. e. nawodną osadę, dzisiejszy obiekt badań i zainteresowań studentów archeologów z Torunia.

W miejscowości Wielewo znajduje się okazały pałac rokokowy z 1797 r., grobowa kapliczka 1891 r., oraz park z XVIII wieku.

Natomiast Drogosze zdobi wspaniały pałac barokowy z początku XVIII wieku, siedziba rodu Doenhoff i Stolbergów.

2.3. Sytuacja demograficzna

Od początku lat 90 - tych liczba ludności gminy stale maleje.

Według danych z Urzędu Gminy Barciany na dzień 30.06.2006 r. obszar gminy zamieszkuje 7315 osoby, co stanowi prawie 25 osób/km².

Jedynie 1 107 osób (blisko 15% ogółu ludności zamieszkującej) to mieszkańcy miejscowości Barciany, głównego ośrodka gminy.

Tabela 1. Urodzenia i zgony w gminie Barciany w latach 2002-2007

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Urodzenia	84	78	72	76	80	83
Zgony	72	62	74	71	66	77

Tabela 2: Ludność Gminy Barciany według miejscowości i płci

Miejscowość	Mężczyźni	Kobiety	Razem
Aptynty	115	93	208
Arklity	34	30	64
Asuny	46	40	86
Barciany	557	550	1107
Błędowo	25	34	59
Bobrowo	66	66	132
Cacki	11	2	13
Czaczek	26	24	50
Dębiany	43	30	73
Dobrzykowo	4	4	8
Drogosze	277	306	583
Duje	24	21	45
Frączkowo	145	112	257
Garbnik	24	22	46
Garbno	18	22	40
Gesiniec Wielki	6	13	19
Gęsie Góry	79	102	181
Gęsiki	48	50	98
Glinka	3	2	5
Główczyno	15	17	32
Górki	0	2	2
Gradowo	4	3	7
Gumniska	3	5	8
Kapławki	14	20	34
Kiemławki Małe	32	22	54
Kiemławki Wielkie	49	30	79

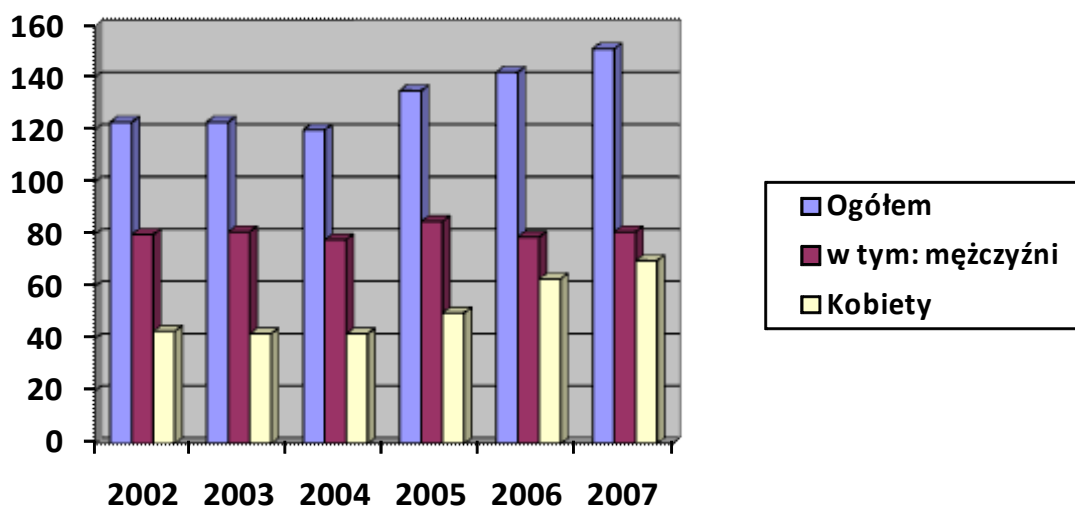
Kolwiny	51	48	99
Kotki	10	12	22
Koskajmy	0	0	0
Krelikiejmy	52	74	126
Krymlawki	37	25	62
Krzeczewo	14	21	35
Kudwiny	7	12	19
Maciejki	28	29	57
Markławka	48	42	90
Markuzy	21	24	45
Michalkowo	32	35	67
Modgarby	51	39	90
Mołtajny	360	400	760
Momajny	52	52	104
Moruny	25	19	44
Niedziałki	5	7	12
Niedziały	70	77	147
Nowy Dwór Momajński	0	0	0
Ogródki	92	87	183
Pastwiska	8	12	20
Pieszewo	4	1	5
Piskorze	15	14	29
Płatławki	0	0	0
Podławki	92	66	158
Radoski Dwór	0	0	0
Radosze	110	90	200
Rodele	106	96	202
Rowy	7	8	15
Ruta	15	15	30
Rutka	4	3	7
Rzymek	10	6	16
Silginy	55	56	111
Skandawa	97	95	192
Skierki	103	109	212
Skoczewo	15	14	29
Sławosze	16	8	24
Solkieniki	31	35	66
Staniszewo	20	14	34
Stary Dwór Barciański	84	72	156
Suchawa	62	72	134
Szaty Wielkie	8	6	14
Święty Kamień	29	28	57
Taborzec	10	14	24
Wielewo	33	23	56
Wilkowo Małe	34	31	65
Winda	99	98	197
Zalewska Góra	4	2	6
Razem	3694	3613	7315

Tabela 3.: Charakterystyka ludności Gminy Barciany według wieku i płci

Wiek w latach	Kobiety	Mężczyźni
0-4	178	206
5-9	235	258
10-14	312	380
15-19	396	365
20-24	436	441
25-29	402	411
30-34	397	406
35-39	333	388
40-44	314	355
45-49	308	428
50-54	281	376
55-59	229	246
60-64	140	170
65-69	199	206
70-74	235	193
75-79	232	173
80-84	155	109
Powyżej 85 lat	236	102

W zakresie ruchów migracyjnych, od wielu lat utrzymuje się stała tendencja ujemnego salda, jedynie na początku i pod koniec lat 80 – tych oraz na początku i z końcem obecnego dziesięciolecia zbliżone były do zera.

Wykres 2. Migracja w gminie Barciany w latach 2002-2007

Przytoczone dane ukazują istniejący poważny problem demograficzny, z jakim boryka się gmina Barciany. Zahamowanie niekorzystnych tendencji stanowi warunek konieczny dla możliwości kształtowania dalszego zrównoważonego rozwoju lokalnej społeczności. Należy

zauważyć, że negatywna sytuacja demograficzna rzutuje na inne sfery rozwoju gminy w perspektywie długo- i średniookresowej.

Analiza zmian zachodzących w strukturze demograficznej gminy wskazuje na ich ujemny charakter. Należy zauważyć, że lokalne społeczeństwo charakteryzuje się stosunkowo wysoką średnią wieku. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w szybkim tempie maleje, co w przyszłości będzie implikować problemy związane z koniecznością zwiększenia wydatków socjalnych oraz ograniczaniem potencjału ludnościowego gminy.

Mieszkańcy gminy migrują przede wszystkim do Kętrzyna oraz do dużych miast Polski: Olsztyna, Gdańska, Poznania, Torunia, Warszawy, głównie absolwenci znajdujących się tam uczelni. Wielu, niestety, wyjeżdża w poszukiwaniu pracy za granicę.

Gmina posiada niejednorodną strukturę etniczną. Zamieszkują ją nie tylko **Polacy** ale także **Niemcy** oraz **Ukraińcy**. Większość osadników powojennych stanowili przesiedleńcy z przedwojennej Polski Wschodniej oraz osadnicy wojskowi. Bezpośrednio po wojnie na teren gminy przesiedlono wielu Ukraińców podczas akcji „Wisła”.

Ludność autochtoniczna (Mazurzy) opuściła z czasem Polskę udając się do Niemiec. **Mieszkańcy pochodzenia ukraińskiego stanowią ok. 20% ludności gminy i skupiają się przede wszystkim we wsi Asuny (cała wieś).** Wg szacunku Urzędu Gminy, **ok. 100 osób identyfikuje się z mniejszością niemiecką.**

III. Obszary działania

3.1. Edukacja i kultura

Obecnie na terenie gminy Barciany funkcjonują 4 szkoły podstawowe oraz jedno gimnazjum, będące jednostkami budżetowymi, finansowanymi przez Gminę Barciany. W 2007 roku powstało także Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych oraz Gimnazjum Niepubliczne Dla Dorosłych w Barcianach.

Tabela 4. Liczba uczniów i nauczycieli w szkołach publicznych na terenie gminy Barciany

Miejscowość	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
-------------	----------------	--------------------

Barciany	162	34
Drogosze	187	28
Mołtajny	129	24
Winda	130	32
Barciany - gimnazjum	363	58

Od września 2000 roku gmina Barciany została podzielona na 4 obwody szkolne, wg których dowożone są dzieci z okolicznych miejscowości:

- **obwód Barciany:** Barciany, Kudwiny, Gęsie Góry, Głowczyno, Suchawa, Gęsiki, Gęsiniec Wielki, Stary Dwór Barciański, Taborzec, Glinka, Kotki, Ruta, Gradowo,
- **obwód Drogosze:** Drogosze, Garbnik, Kolwiny, Krymlawki, Rzymek, Wilkowo Małe, Radosze, Zalewska Góra, Krelikiejmy, Krzczewo, Modgarby, Silginy, Dobrzykowo, Garbno, Skandawa, Solkieniki, Frączkowo Piskorze,
- **obwód Mołtajny:** Aptynty, Arklity, Asuny, Błędowo, Bobrowo, Czaczek, Cacki, Górki, Markuzy, Michałkowo, Mołtajny, Wielewo, Duje, Święty Kamień, Sławosze, Maciejki, Momajny, Rutka,
- **obwód Winda:** Kiemławki Małe, Kiemławki Wielkie, Markławka, Moruny, Niedziałki, Niedziały, Pieszewo, Podławki, Rowy, Skierki, Staniszewo, Szaty Wielkie, Winda, Rodele, Dębiany, Skoczewo, Gumniska, Ogródki, Pastwiska, Kapławka.

3.1.1. Gimnazjum publiczne w Barcianach

Gimnazjum Publiczne w Barcianach należy do Towarzystwa Gimnazjów Poszukujących z Małych Miast i Wsi, będącego stowarzyszeniem wspierającym gimnazja z miejscowości do 20 tys. mieszkańców. Gimnazjum jest jedynym przedstawicielem z województwa warmińsko-mazurskiego. Opiekunem naukowym jest prof. Krystyna Chałas, wykładowca KUL w Lublinie.

W wyniku współpracy z TGP młodzież gimnazjum brała udział w konkursach ogólnopolskich na najlepszą pracę literacką i badawczą, osiągając duże sukcesy. Młodzież uczestniczyła w obozach naukowych.

W ramach współpracy z „Barciańską Inicjatywą Oświatową” uczniowie gimnazjum nawiązali kontakt z młodzieżą z Prawdińska (Rosja). W trakcie Dni Ziemi wspólnie sadzili las po stronie rosyjskiej i polskiej. Brali również udział w Rajdzie Rowerowym Kętrzyn - Prawdińsk z metą w Prawdińsku, w którym walczyli o puchar konsula Rzeczypospolitej Polskiej, Jarosława Czubińskiego.

Od 1 września 2007 roku Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej realizuje pilotażowy program wsparcia nauki języka angielskiego dla uczniów szkół gimnazjalnych, którego celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży z terenów wiejskich poprzez przeprowadzenie dodatkowych (uzupełniających) lekcji języka angielskiego w ramach zajęć pozalekcyjnych.

3.1.2. Szkoły podstawowe w gminie Barciany

Szkoły Podstawowe w Barcianach są wyposażone w sprzęt komputerowy i multimedialny, dzieci mają możliwość nauki dwóch języków obcych: angielski i rosyjski.

By wyrównywać szanse edukacyjne dzieci i wspierać ich rozwój w szkole, realizowane są projekty. W ten sposób pozyskiwane są środki na organizację imprez szkolnych, ferii zimowych i wakacji oraz zajęć pozalekcyjnych.

Dla właściwego określenia roli kultury w funkcjonowaniu i rozwoju współczesnego społeczeństwa konieczna jest zmiana postrzegania kultury, traktowanej dotąd powszechnie jako sfera działań rozpatrywanych wyłącznie w kategoriach artystycznych. Tymczasem właściwie prowadzona polityka kulturalna, oparta nie o doraźne, incydentalne działania, ale o długofalowe rozwiązania systemowe i strategie, staje się jednym z podstawowych czynników rozwoju społeczeństw lokalnych, wywierając wpływ także na sytuację społeczną i gospodarczą.

Z przejęciem przez samorząd większości kompetencji państwa w zarządzaniu kulturą, wiąże się ściśle przyjęcie odpowiedzialności za kształt życia kulturalnego oraz obowiązek konsekwentnego prowadzenia określonej polityki kulturalnej, której nadrzędne cele ujęto w realizowanym przez gminę programie mecenatu w sferze kultury.

Prowadzony przez gminę mecenat przyczynia się nie tylko do zapewnienia funkcjonowania instytucji kultury, ale sprzyja również realizacji innych równie istotnych celów: pozwala na monitorowanie bieżącej kondycji kultury, stymuluje i inspiruje twórcze działania, sprzyja integracji środowisk artystycznych i intelektualnych.

Dbłość o konstruowanie możliwie optymalnej oferty kulturalnej, z uwzględnieniem różnych oczekiwań, dyktowana jest troską o harmonijny rozwój wszystkich środowisk prowadzących działalność kulturalną. Dzięki mecenatowi gminy możliwe staje się ponadto zachowanie odpowiedniego poziomu realizowanych projektów i wyeliminowanie zagrożenia

całkowitego poddania się tak powszechnemu dziś procesowi komercjalizacji. Nie wolno jednak przy tym zapominać, że działalność kulturalna powinna nie tylko zaspokajać zróżnicowane potrzeby odbiorców, ale również kształtować ich gust i zainteresowania.

Działalność kulturalną w gminie uaktywnia funkcjonujący od 1985 roku Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Barcianach, w ramach którego działają zespoły instrumentalne, dziecięce zespoły wokalne i taneczne, kółka plastyczne, teatralne, nauka gry na organach i na mandolinie, warsztaty dziennikarskie, oraz pracownia garncarska.

Na terenie gminy działa 18 świetlic wiejskich, w których bieżące remonty oraz zakup podstawowego sprzętu finansowany jest ze środków Gminnego Ośrodka Kultury.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa również Gminna Biblioteka Publiczna w Barcianach oraz 4 biblioteki publiczno – szkolne w Windzie, Mołtajnach i Drogoszach. Gminna Biblioteka, oprócz wypożyczania książek, prowadzi również czytelnię.

Podstawowe funkcjonowanie GOK opierają się na organizowaniu cyklicznych imprez okolicznościowych na terenie gminy Barciany: „Dni Barcian”, „Obchody Nocy Świętojańskiej”, imprezy muzyczne, wspieranie inicjatyw obywatelskich (organizowanie pleneru rzeźbiarskiego). GOK wspiera ogólnopolską akcję „Cała Polska czyta dzieciom”, organizuje uroczystości gminne, współpracuje z różnymi podmiotami w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej oraz działa na rzecz estetyki gminy.

3.2. Ochrona zdrowia

Trudna sytuacja finansowa służby zdrowia doprowadziła do likwidacji wiejskich ośrodków zdrowia. Ostatnia placówka w Windzie uległa likwidacji w 1992 roku.

W chwili obecnej na terenie gminy znajduje się jeden Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „BART-MED”, który zatrudnia:

- 3 lekarzy (2 internistów, 1 pediatra)
- 3 pielęgniarki

Ponadto podstawową opiekę zdrowotną dla mieszkańców gminy świadczy:

- Grupowa Praktyka Pielęgniarek Środowiskowo – Rodzinnych „PANACEUM” (3 pielęgniarki)
- Gabinet stomatologiczny (stomatolog + asystentka)
- Poradnia dla kobiet (ginekolog + położna)
- Gabinet fizykoterapeutyczny (fizykoterapeuta)

W zakresie opieki szpitalnej mieszkańcy gminy Barciany korzystają ze szpitala w Kętrzynie. Na terenie Barcian przy ulicy Piotrowskiego funkcjonuje także jedna apteka prywatna.

Mając na uwadze poprawę stanu zdrowia mieszkańców, Wójt Gminy ogłasza otwarty konkurs ofert, który przeznaczony jest dla podmiotów świadczących usługi medyczne, w rozumieniu ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, oraz organizacji pozarządowych. W zakres świadczonych usług wchodzi między innymi:

- objęcie opieką pielęgniarstwa w domu chorego osób nie spełniających kryteriów NFZ i nie objętych świadczeniami Niepublicznego Zakładu Usług Pielęgniarskich w domu chorego;
- wydawanie darmowych leków, środków opatrunkowych, pieluch, podkładow itp.;
- wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego, prowadzenie poradnictwa w zakresie higieny i zasad opieki nad osobami starszymi i chorymi;
- pośrednictwo w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego w ramach refundacji z NFZ z dostawą i odbiorem na stacji socjalnej;

Rezultatem powyższych działań jest poprawa zdrowia i sytuacji życiowej osób starszych, chorych i samotnych, poprawa i rozszerzenie zakresu świadczeń udzielanych klientom pomocy społecznej i służby zdrowia, pomoc socjalna oraz podniesienie świadomości rodzin w zakresie potrzeb i zasad opieki nad chorymi i starszymi,

3.3. Pomoc społeczna i polityka prorodzinna

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej w gminie Barciany zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Pracownicy Ośrodka jako priorytet przyjmują wspieranie środowisk i rodzin najbardziej zagrożonych biedą i trudnościami w rozwiązywaniu narastających problemów, nie tylko ekonomicznych ale także wychowawczych, psychicznych, zdrowotnych i innych.

Zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej prócz pomocy finansowej i rzeczowej jest również integracja społeczeństwa, jego aktywizacja zawodowa. W tej kwestii pracownicy ośrodka odnieśli już pewne sukcesy, czego dowodem może być wygranie wojewódzkiego konkursu z programu „Aktywizacja zawodowa absolwentów”. Dzięki temu zdobyto pierwsze fundusze na utworzenie Gminnego Centrum Informacji i wyposażenie go w komputery, urządzenia biurowe i stałe łącza internetowe.

W Gminnym Ośrodku Pomocy został utworzony „Klub Integracji Społecznej”. Koordynator Klubu zajmuje się organizacją szkoleń i warsztatów, których celem jest pomoc bezrobotnym w odnajdywaniu się na rynku pracy czy w ogóle w odnajdywaniu motywacji do aktywności zawodowej. W 2008 roku przy GOPS w ramach realizowanego projektu „Centra kształcenia na odległość na wsiach”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 oraz budżetu państwa, rozpoczęło swoje funkcjonowanie Centrum Kształcenia na Odległość Na Wsiach w Barcianach, które zajmuje się szkoleniem e-learningowym mieszkańców powiatu kętrzyńskiego.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie samorządu gminy, która na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskała kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych, a na mocy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii kompetencji do przeciwdziałania narkomanii w społeczności lokalnej. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomani. Po kilku latach funkcjonowania znowelizowanej ustawy i realizowania kolejnych programów profilaktyki nadszedł czas na zmiany ku lepszym rozwiązaniom, które miejmy nadzieję będą bardziej skuteczne. Co roku uchwalany jest zatem Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii.

3.4. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy czuwa Rewir Dzielnicowych, który zatrudnia kierownika oraz trzech dzielnicowych. Na terenie gminy Barciany w I półroczu 2006 roku zanotowano 54 przestępstwa. Przeciwdziałając zjawisku zagrożenia wykroczeniami jak i przestępczości prowadzonych jest szereg działań ukierunkowanych na występujące w danym okresie czasu zagrożenia. Należy także wspomnieć o działaniach doraźnych podejmowanych celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w okresie letnim, czy też doraźnych imprez.

Tabela 5 Liczba przestępstw na terenie gminy za rok 2007 według kategorii

Kategoria przestępstw	Liczba przestępstw
Przeciwko życiu i zdrowiu	9
Kradzież rzeczy	12

Kradzież z włamaniem	6
Rozboje i kradzieże rozbójnicze	0
Wypadki drogowe	1
Nietrzeźwi kierowcy	26

IV. Diagnoza problemów społecznych

4.1. Jakość życia rodziny w gminie Barciany

Samorząd gminny mając na względzie prawa obywatelskie zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i Karcie Praw Rodziny dąży do zapewnienia mieszkańcom gminy odpowiednich warunków życia, do właściwego ich rozwoju.

W ciągu ostatnich lat systematycznie wzrasta liczba rodzin wymagających wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach.

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, np. organizowanie wsparcia środowiskowego, udzielanie informacji, organizowanie porad i konsultacji specjalistycznych, kwalifikowanie do różnorodnych form pomocy, w postaci świadczeń usługowych, rzeczowych i finansowych oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

Opieka nad dziećmi i młodzieżą

Aby zapewnić właściwą opiekę nad dziećmi i młodzieżą władze gminy koncentrują się między innymi na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych, poprzez ułatwianie dostępu do oświaty i systemu ochrony zdrowia, wypoczynku.

GOPS realizuje WIELOLETNI PROGRAM „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Dożywianie dzieci w szkołach

Wyszczególnienie	2005	2006	2007
Liczba rodzin objętych programem	421	380	404
Liczba dzieci ze szkół podstawowych oraz gimnazjum objętych programem	749	653	698
Liczba wydanych posiłków	120 847	97 356	49 183

Jak wynika z powyższej tabeli, liczba dzieci objętych pomocą w formie posiłku zmienia się w nieznacznym stopniu, podczas gdy wzrastają środki finansowe przeznaczone na

ten cel. Wzrost ten wynika z faktu, że wszyscy uczniowie korzystający z jednego posiłku gorącego, zostali dodatkowo objęci posiłkiem w postaci śniadania.

Osoby niepełnosprawne

Chociaż samorząd gminny ma ograniczone kompetencje w zakresie świadczeń dla osób niepełnosprawnych, a najważniejsze zadania na rzecz tej grupy przypisane są powiatowi, to realizowana polityka gminy ma na uwadze zadania związane z usuwaniem barier uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej. Na terenie gminy działa Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin im. Ojca Pio, które skupia 45 osób. Działalność stowarzyszenia wspierana jest przez samorząd gminny w oparciu o roczny programie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Osoby starsze

Mając na uwadze zmiany w strukturze wiekowej ludności niezbędne jest zapewnienie specyficznych form pomocy osobom starszym, w celu jak najdłuższego utrzymania ich we własnym środowisku oraz niedoprowadzanie do marginalizacji. Tak więc w miarę potrzeb, GOPS zapewnia pomoc w formie usług opiekuńczych.

4.2. **Mieszkalnictwo i infrastruktura techniczna**

Zdecydowana większość zabudowy wiejskiej na terenie gminy powstała przed 1945 rokiem. Mimo braku systematycznej gospodarki remontowej tych zasobów stan techniczny zabudowy mieszkaniowej można ocenić jako średni lub dobry. W dużo gorszej kondycji znajdują się zabudowania gospodarskie zabudowy zagrodowej.

Po 1945 roku duże poniemieckie gospodarstwa rolne wraz z zabudową pałacowo – dworską zostały przekształcone w PGR. Pałace i dworki adaptowano na biura i mieszkania. Od tego momentu następowało powolne i systematyczne niszczenie tychże obiektów, co uwarunkowane było przede wszystkim mentalnością napływowej społeczności, nie przywiązującej wagi do dbałości o zachowanie wizerunku historycznego regionu. Likwidacja agrokompleksu kętrzyńskiego na początku lat 90-tych w jeszcze większym stopniu przyczyniła się do dewastacji zabudowy oraz towarzyszących jej budynków mieszkalnych pracowników.

Powstałe na bazie byłych PGR gospodarstwa wielkoobszarowe przejęły wraz z użytkami rolnymi zabudowę pałacową i dworską. Nowi właściciele, kierując się

możliwościami wykorzystania tych obiektów do celów turystycznych, starają się doprowadzić je do stanu pierwotnego. W dużej mierze stan techniczny obiektów zabytkowych uzależniony będzie w najbliższych latach od koniunktury na rynku rolnym. Po odbudowie malownicze pałace i dworki wraz z otaczającymi je parkami mogą powrócić do pierwotnego kształtu wiejskich rezydencji.

Warunki mieszkaniowe.

Według spisu powszechnego z 2002 r., zasoby mieszkaniowe gminy Barciany obejmowały 2012 mieszkań o 7 134 izbach i ogólnej powierzchni użytkowej 124 272 m², z czego 1 781 (88%) to mieszkania należące do osób fizycznych, 92 (5%) do gminy, 139 (7%) natomiast jest własnością Skarbu Państwa lub zakładów pracy.

Mieszkania w gminie Barciany istotnie odbiegają standardem wyposażenia od średniej krajowej. Odnosi się to do wszystkich urządzeń: kanalizacji, wodociągów, centralnego ogrzewania czy gazu sieciowego.

Gmina w stosunkowo dużym stopniu jest zwodociągowana (około 91% mieszkań, w tym 76% korzystających z sieci), natomiast do sieci kanalizacyjnej przyłączonych jest zaledwie 32% mieszkań.

Mieszkańcy gminy nie mają dostępu do sieci gazowej, również niewielki odsetek (16%) stanowią mieszkania, podłączone do zewnętrznych sieci centralnego ogrzewania, reszta jest zaopatrywana w ciepło z lokalnych źródeł i aż 38% mieszkań jako źródło ciepła posiada piece.

Poprawa standardu zasobów mieszkaniowych następuje przede wszystkim poprzez działalność remontowo-modernizacyjną, która przejawia się doprowadzaniem do mieszkań instalacji sanitarno-technicznych np. wodociąg, kanalizacja, anteny telewizyjne zbiorcze. Istotnym problemem są mieszkania w budynkach byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych. Dekoniunktura w rolnictwie powoduje wycofywanie się inwestorów prywatnych z terenów popegeerowskich, co przekłada się na zahamowanie rozwoju zaplecza infrastrukturalnego.

Od 1994 roku, w którym weszły w życie ustawy dotyczące własności lokali i niektórych form popierania budownictwa mieszkaniowego, na terenie gminy Barciany zawiązało się kilka wspólnot mieszkaniowych. Pojęcie wspólnoty mieszkaniowej odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnione własności osób fizycznych, potwierdzone wpisem do księgi wieczystej.

Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku. Jeżeli w budynku wspólnoty występuje więcej niż 10 lokali, wówczas powoływany jest zarząd wspólny

Większość zabudowy mieszkaniowej na terenie miejscowości Barciany stanowią domy wielorodzinne, skoncentrowane głównie w obrębie ulicy Sportowej, Wiosennej, Wojska Polskiego (blisko 65 %), resztę stanowi zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. Stan techniczny przeważającej części substancji mieszkaniowej można ocenić jako dobry i średni. Istniejąca zabudowa mieszkaniowa jest dość równomiernie rozmieszczona na terenie całej wsi.

Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania.

Umożliwia opłacenie czynszu oraz innych wydatków mieszkaniowych

Tabela 7 Kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2005-2007 z podziałem na miesiące

<i>MIESIĄC</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>
<i>STYCZEŃ</i>	31.372,09 zł	24.755,81 zł	24.078,55 zł
<i>LUTY</i>	31.462,86 zł	24.889,58 zł	25.927,85 zł
<i>MARZEC</i>	31.475,94 zł	23.765,64 zł	25.885,77 zł
<i>KWIECIEŃ</i>	30.400,98 zł	24.799,67 zł	27.223,47 zł
<i>MAJ</i>	30.165,71 zł	25.177,65 zł	28.161,85 zł
<i>CZERWIEC</i>	29.251,74 zł	25.917,10 zł	28.405,56 zł
<i>LIPIEC</i>	28.070,52 zł	25.738,59 zł	30.016,70 zł

SIERPIEŃ	28.496,86 zł	25.242,60 zł	29.538,96 zł
WRZESIEŃ	28.220,57 zł	25.608,46 zł	28.944,80 zł
PAŹDZIERNIK	26.421,29 zł	25.993,03 zł	27.847,37 zł
LISTOPAD	26.004,19 zł	24.788,08 zł	26.411,27 zł
GRUDZIEŃ	25.374,91 zł	24.430,28 zł	26.599,87 zł
RAZEM	346 717,66 zł	424 494,84 zł	354 927,79 zł

4.3. Współpraca międzynarodowa

Na terenie gminy, w miejscowości Michałkowo, znajduje się przejście graniczne drogowo-kolejowe. W 1991 roku został utworzony Związek Gmin Barcja, który ma na celu utworzenie przejścia granicznego, po stronie polskiej w Michałkowie, natomiast po stronie rosyjskiej w Żeleznodorożnym. W ramach współpracy transgranicznej został opracowany program, w ramach którego realizuje się działania na temat:

- szlaków krajobrazowych, ścieżek rowerowych,
- spływów kajakowych rzekami np. Omet oraz na kanale Mazurskim,
- wystaw w Gminnym Ośrodku Kultury w Barcianach,
- wymiany zespołów artystycznych,
- organizowania imprez cyklicznych,
- wymian handlowej – transportu kolejowego osobowego i towarowego,
- wykupu bądź uprawiania gruntów rolnych,
- utworzenia przejścia granicznego w Michałkowie.

4.4. Organizacje Pozarządowe i grupy nieformalne

Współdziałanie samorządu z organizacjami pozarządowymi ma na celu lepsze, efektywniejsze i skuteczniejsze działania dla poprawy jakości życia mieszkańców. Główne działania samorządu polegają m.in. na podnoszeniu skuteczności i efektywności działań

podejmowanych w sferze zlecenia zadań publicznych, wspólnym określaniu zasad, obszarów, kierunków i form wzajemnej współpracy, udzielaniu pomocy.

Rada Gminy Barciany przyjmuje roczne programy współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, obejmujące sferę zadań publicznych, realizowanych przez gminę.

Według danych starostwa powiatowego w Kętrzynie na terenie gminy Barciany działa 15 organizacji pozarządowych

- 1) Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Barcianach
- 2) Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Mołtajnach
- 3) Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Skandawa
- 4) Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Drogoszach
- 5) Stowarzyszenie „Edukacja Inaczej” w Aptyntach
- 6) Stowarzyszenie „Barciańska Inicjatywa Oświatowa” w Barcianach
- 7) Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Oświaty Niepublicznej w Barcianach
- 8) Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin im. Ojca Pio w Barcianach
- 9) Mołtajńskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Nadzieja” w Mołtajnach
- 10) Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Sołectwa Aptynty „S.A.L.S.A”
- 11) Gminny Ludowy Klub Sportowy „Jurand”
- 12) Uczniowski Klub Sportowy „BART”
- 13) Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „BARCJAN” w Barcianach
- 14) Na terenie Gminy Barciany działa także Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza w Kętrzynie „LAZARUS”
- 15) Na rzecz ludności ukraińskiej zamieszkującej na terenie gminy Barciany działa Stowarzyszenie Związek Ukraińców w Polsce Zarząd Koła w Olsztynie

Obok organizacji samorządowych dużą działalność mają także grupy nieformalne oraz parafie. Są to m.in.:

- 1) Koło Kobiet Wiejskich w Drogoszach,
- 2) Koło Gospodyń Wiejskich w Mołtajnach,
- 3) Nieformalna Grupa Wolontariuszy przy Gimnazjum Publicznym w Barcianach,
- 4) Parafia Rzymskokatolicka Św. Piotra w Momajnach,
- 5) Parafia Rzymskokatolicka Niepokalanego Serca NMP w Barcianach,

- 6) Parafia Rzymskokatolicka Matki Boskiej Ostrobramskiej w Drogoszach
- 7) Parafia Rzymskokatolicka Św. Anny w Mołtajnach
- 8) Parafia Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Windzie
- 9) Parafia Obrządku Greckokatolickiego (bizantyjsko-ukraińskiego) p.w. Zaśnięcia Najświętszej Bogurodzicy w Asunach
- 10) Parafia Ewangelicko-Augsburska w Kętrzynie Kaplica w Barcianach

4.5. Problemy Społeczne

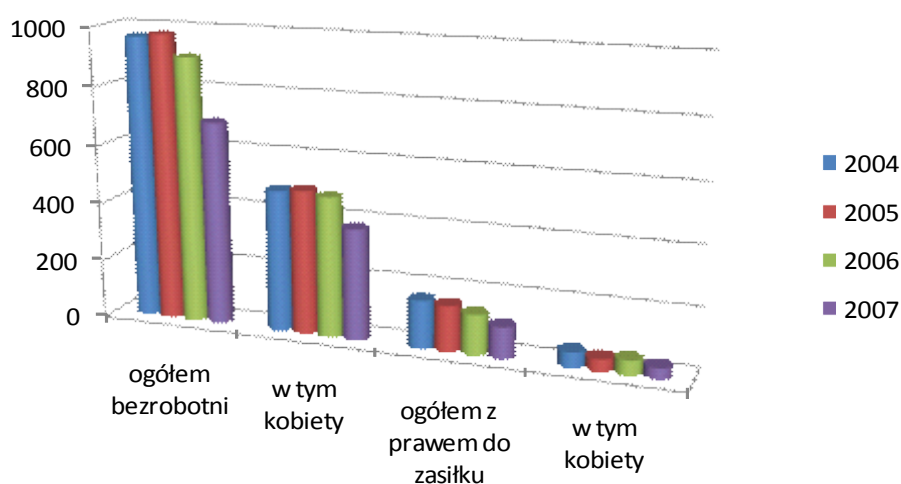
Bezrobocie

Po 1990 r. wystąpiło silne zjawisko **masowego bezrobocia**, stając się jednym z najtrudniejszych problemów społeczno – gospodarczych tego regionu.

Główną przyczyną tego zjawiska było uproszczenie produkcji rolnej. Przy prywatyzacji gospodarstw państwowych i powiększaniu ich powierzchni następowała likwidacja produkcji zwierzęcej. Ponadto całkowita likwidacja nielicznych zakładów przetwórczych spowodowała, że gmina Barciany jest głównie „eksporterem” surowców rolnych (rzeźnie, masarnia, suszarnie, mieszalnie pasz itp.).

Zarówno w Barcianach, jak i pozostałych terenach gminy brakuje miejsc pracy. Ilość bezrobotnych w gminie na dzień **31.12.2007r** wynosił **789 osób**, w tym **bez prawa do zasiłku - 662 osób**. Zaledwie **127 zarejestrowanych** bezrobotnych dysponowało **prawem do zasiłku**. O skali bezrobocia świadczy najlepiej fakt, że ok. 40% rodzin zamieszkujących gminę korzysta z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w formie zasiłków celowych, jednorazowych i okresowych.

Wykres 3: Charakterystyka bezrobocia na terenie gminy Barciany w latach 2004-2007

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Ogółem bezrobotni	966	979	907	695
W tym kobiety	484	492	479	380
Ogółem z prawem do zasiłku	165	158	139	108
W tym kobiety	54	43	51	38

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie za lata 2004-2007

📄📊📈📉📋📌 Uzależnienia (alkoholizm, narkomania, nikotynizm)

Z „Raportu w sprawie zażywania narkotyków i alkoholu wśród młodzieży gimnazjalnej w Barcianach” przygotowanego na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w kwietniu 2007, na zlecenie Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Barciany, wynika iż 71,1 % z ankietowanej młodzieży piło alkohol kiedykolwiek w życiu.

📄📊📈📉📋📌 Przemoc w rodzinie

W Barcianach, wśród instytucji zajmujących się problemem przemocy w rodzinie oraz podejmujących działania wobec jej ofiar i sprawców wymienić należy, m. in.:

- Rewir Dzielnicowych w Barcianach,
- Sąd Rejonowy w Kętrzynie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcianach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie

W celu usprawnienia pracy nad ograniczeniem zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu kętrzyńskiego tworzy się Zespół kryzysowy.

Wyuczona bezradność

W związku z tym, iż większość mieszkańców całe życie pracowała w PGR, ich kwalifikacje są niedostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy. Ograniczone zasoby finansowe uniemożliwiają podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Zjawisko długotrwałego bezrobocia przyczynia się do marginalizacji społecznej, a co za tym idzie do nieporadności życiowej. Może to objawić się degradacją postaw wobec pracy, a w końcu do zaprzestania poszukiwania jej. Dlatego też ok. 40% mieszkańców gminy korzysta z pomocy GOPS. Osoby, które uświadomiły sobie, że nie potrafią zapewnić rodzinie godnego życia są narażone na obniżenie poczucia własnej wartości, a to może doprowadzić do chorób psychicznych, ucieczki w alkoholizm, narkotyki czy samobójstwa. Ta nieporadność życiowa stała się powodem otrzymywania pomocy GOPS. Pracownicy GOPS doświadczają w rodzinach objętych pomocą wyuczonej bezradności, która jest przekazywana z pokolenia na pokolenie.

Z pomocy GOPS korzysta ponad **700** rodzin.

Tabela 6. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	37	179
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	2	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	68	323
Bezrobocie	477	1.785
Niepełnosprawność	133	481
Długotrwała lub ciężka choroba	61	212
Bezradność w sprawach opiek.- wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	135	719
w tym:		
1. rodziny niepełne	58	210
2. rodziny wielodzietne	88	2576
Alkoholizm	15	64
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	9

Stan na dzień 31.12.2007 r.

Tabela 7. Typ rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	723	2675
o liczbie osób w rodzinie:		
1	104	104
2	98	196
3	128	386
4	178	712
5	111	555
6 i więcej	104	724
Rodziny z dziećmi ogółem	488	2.205
o liczbie dzieci:		
1	195	706
2	165	735
3	82	429
4	28	180
5	9	70
6	6	51
7 i więcej	3	34
Rodziny niepełne ogółem	119	373
o liczbie dzieci:		
1	56	123
2	29	93
3	19	73
4 i więcej	15	84
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	103	331
o liczbie osób:		
1	16	16
2	27	54
3	18	54
4 i więcej	42	207

Ograniczona oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży

Na terenie gminy Barciany nie istnieje przedszkole samorządowe. Jego funkcje zastępuje niepubliczne przedszkole w miejscowości Barciany, które nie jest w stanie objąć edukacją przedszkolną wszystkich dzieci z terenu gminy Barciany.

Ograniczone środki finansowe gminy oraz niekorzystna infrastruktura utrudnia organizowanie zajęć pozalekcyjnych.

Brak zagospodarowania wolnego czasu osobom w wieku poprodukcyjnym

Polityka wobec osób starszych dotyczy potrzeb i warunków bytu ludzi starszych i ma na celu te działania, które w sposób planowy i celowy mają wpłynąć na poprawę sytuacji życiowej starszych ludzi. Służy temu system świadczeń związanych z zabezpieczeniem społecznym. Polityka społeczna zakłada działania na rzecz praw tej kategorii ludzi. Dotyczy to oświaty, kultury, ochrony zdrowia, organizacji czasu wolnego, ochrony pracy ludzi starszych, pomocy obłożnie chorym, pracy socjalnej z osobami starszymi, kształtowania odpowiednich warunków mieszkaniowych, pomocy instytucjonalnej oraz warunków materialnych seniorów.

Polityka wobec osób starszych zamieszkujących teren Gminy Barciany opiera się głównie na opiece zdrowotnej. Brak jest działań wspierających integrację oraz organizację czasu wolnego osób starszych.

V. Analiza SWOT

Edukacja i kultura

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • właściwa sieć szkół • Wdrożony informatyczny system rekrutacji do szkół średnich • Współpraca międzynarodowa szkół • Pozyskiwanie środków zewnętrznych na wprowadzenie program oświatowe • Bogata oferta kulturalna • Duża ilość świetlic wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • duże rozproszenie terytorialne społeczności uczniowskiej • brak możliwości logistycznych prowadzenia działalności pozalekcyjnych • brak własnej kadry do nauczania języków obcych • ograniczona oferta edukacyjna dla dzieci w wieku przedszkolnym • słaba oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży • luki edukacyjne rodziców • utrudniony dostęp do specjalistów, np. logopeda, psycholog • brak pedagoga szkolnego w szkołach podstawowych • zbyt mała liczba placówek dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych dzieci i młodzieży • niedostatecznie wyposażone świetlice wiejskie
Szanse	Zagrożenia

<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie programu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, • poprawa współpracy rodziców z nauczycielami • tworzenie kół zainteresowań • tworzenie ścieżek edukacyjnych w szkołach: przeciwdziałanie patologiom • stworzenie etatu pedagoga szkolnego w szkołach podstawowych • pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój kultury • możliwości wykorzystania Internetu i technologii multimedialnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewydolność systemu finansowania edukacji publicznej • Brak motywacji do nauki • Spadek aktywności społeczeństwa w stosunku do uczestnictwa imprez kulturalnych
---	--

Ochrona zdrowia

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia jako drogi prowadzącej do utrzymania i do poprawy stanu zdrowia mieszkańców, • Niepubliczny Ośrodek Zdrowia, • Poradnia dla Kobiet • Gabinet Fizykoterapeutyczny • Grupowa Praktyka Pielęgniarek Środowiskowo – Rodzinnych • Prywatna apteka • Gabinet stomatologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> • zbyt wysokie wymagania standaryzacyjne, • niestabilne prawo dotyczące ochrony zdrowia • niedostateczne finansowanie świadczeń zdrowotnych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, • brak opieki zdrowotnej w soboty, niedziele i święta
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wymóg standaryzacji usług, • dofinansowanie zakupu sprzętu medycznego ze środków zewnętrznych • utworzenie ratownictwa medycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • niestabilne prawo dotyczące ochrony zdrowia • niskie wynagrodzenia personelu medycznego, • drogie leki, • starzenie się społeczeństwa, • rozwój chorób cywilizacyjnych

Pomoc społeczna i polityka prorodzinna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • opracowane i wdrażane programy dotyczące wychowania i pomocy rodzinom, • wspieranie przez samorząd organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i młodzieży • prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcji w rodzinie, • działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: kontrole sklepów, rozpatrywanie wniosków i kierowanie na leczenie, sprawozdania z działalności komisji, • funkcjonowanie Domu Rodzinnego „MAR-KOT” na terenie gminy • punkt konsultacyjny – terapeuta 	<ul style="list-style-type: none"> • duża ilość pracy biurowej (konieczna dokumentacja) a za mało czasu na pracę socjalną w terenie • długa procedura skierowania osób na leczenie, • brak skutecznych działań wspierających powrót na rynek pracy osób nieposiadających kwalifikacji, • istnienie barier utrudniających udział osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost znaczenia organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży, • prowadzenie szkolnych programów profilaktycznych, • pozyskiwanie środków na zatrudnienie socjalne z programów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, • tworzenie miejsc pracy, • pomoc finansowa, pozwalająca na tworzenie nowych miejsc pracy w usługach, • rozpowszechnienie problematyki osób niepełnosprawnych w lokalnych mediach, • uwzględnienie problemów osób starszych w procesie kształcenia i wychowywania młodego pokolenia oraz kształtowania postaw społecznych, • możliwość utworzenia klubów seniora, • stałe doskonalenie i doksztalcanie zawodowe kadry pracowniczej. 	<ul style="list-style-type: none"> • powiększenie się zjawiska dysfunkcji rodzinnych, • wzrost przestępczości i agresji wśród młodzieży – grupy przestępcze, • powiększająca się patologia życia społecznego, • zubożenie społeczeństwa, • obniżający się standard życia osób starszych, marginalizacja osób starszych, • pogarszający się stan zdrowia populacji mieszkańców gminy, częstsze występowanie niepełnosprawności, • wzrost liczby osób starszych, niepełnosprawnych, • brak dostatecznej bazy rehabilitacyjnej dla osób niepełnosprawnych, • bierna postawa klientów GOPS w kwestii zmiany swojej sytuacji życiowej.

Bezpieczeństwo publiczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • pomoc osobom nadużywającym alkoholu, w tym m.in. rozpatrywanie wniosków i kierowanie na leczenie, • prowadzenie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych, • wzrost skuteczności działań policji i ograniczenie liczby przestępstw, 	<ul style="list-style-type: none"> • niska świadomość zagrożeń w środowiskach problemowych, • długa procedura skierowania osób na leczenie, • niewystarczająca ilość czasu poświęcona profilaktyce zagrożeń związanych z piciem alkoholu i używaniem narkotyków, • zwiększający się wskaźnik liczby rodzin dotkniętych kryzysem, • patologie w rodzinach i ich dziedziczenie. • ograniczone wyposażenie posterunku w sprzęt informatyczny i biurowy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzmożony monitoring sprzedaży alkoholu i papierosów • rosnąca rola i autorytet rodziny, • wzmocnienie systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej pomocy, 	<ul style="list-style-type: none"> • przyzwolenie społeczne na spożywanie przez nieletnich papierosów i alkoholu • utrata pracy, • niestabilne prawo, • obniżający się wiek inicjacji alkoholowej i narkotykowej, • niewystarczająca skuteczność edukacji i profilaktyki przeciwdziałania problemom alkoholowych, • przedłużający się okres oczekiwania na skierowanie sądowe na leczenie.

V. Wizja Gminy. Cele strategii

Gmina Barciany jest dla mieszkańców i turystów:

- *gminą przyjazną i atrakcyjną*
- *gminą bezpieczną i zapewniającą wysoką poziom i jakość życia,*
- *gminą trwałego rozwoju gospodarczego,*
- *gminą zapewniającym dobrą opiekę medyczną i profesjonalną pomoc społeczną,*

- *gminą z bogatą i zróżnicowaną ofertą kulturalną i możliwościami rekreacji.*

Cel strategiczny 1. Aktywna polityka prorodzinna i zintegrowany system przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Cel operacyjny 1.1. Podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej roli rodziny

Działania do celu operacyjnego 1.1.

1.1.1. Promocja Karty Praw Rodziny poprzez:

- propagowanie rodziny jako wartości,
- wskazywanie pozytywnego obrazu rodziny poprzez organizację spotkań integracyjnych, turniejów, festynów,
- wzmacnianie więzi rodzinnych różnych pokoleń,
- rozwijanie form zatrudnienia umożliwiających łączenie pracy zawodowej i wychowywania dzieci.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: placówki edukacyjne i opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, GOPS, PUP, PCPR

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych

1.1.2. Wzmocnienie procesów edukacyjnych i wychowawczych, poprzez:

- włączanie rodziców do zadań realizowanych przez placówki edukacyjne i opiekuńczo-wychowawcze,
- wspieranie działań samopomocowych wśród rodziców,
- działania profilaktyczne wśród rodziców poprzez ich aktywizację w zakresie poszukiwania efektywniejszych modeli opieki i wychowania dzieci, radzenia sobie z problemami wychowawczymi i wzajemnej wymiany doświadczeń,
- zwiększenie jakości działań w zakresie prowadzonego poradnictwa rodzinnego i pedagogiczno-psychologicznego.

Koordinacja: Urząd Gminy, GOPS

Partnerzy: placówki edukacyjne i opiekuńczo-wychowawcze, PPP, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.1.3. Zwiększenie efektywności edukacji społecznej, m. in. uczniów gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, na rzecz budowania pozytywnego wizerunku rodziny.

Koordinacja: Urząd Gminy, GOPS

Partnerzy: placówki edukacyjne, PPP

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy

1.1.4. Podnoszenie poziomu wiedzy nt. prawidłowego funkcjonowania rodziny wśród nauczycieli oraz prawidłowych relacji między rodziną a nauczycielem wychowawcą.

Koordinacja: Urząd Gminy, GOPS

Partnerzy: placówki edukacyjne,

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

1.1.5. Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć promujących i umożliwiających wspólne spędzanie czasu wolnego dzieci z rodzicami, poprzez:

- zwiększanie dostępności do placówek kulturalnych i obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- wspieranie działań na rzecz integracji rodziny, podejmowanych przez placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Koordinacja: GOPS, GOK

Partnerzy: placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe działające w obszarze kultury i sportu

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

Cel operacyjny 1.2. Zwiększenie pomocy rodzinom będącym w trudnej sytuacji

Działania do celu operacyjnego 1.2.

1.2.1. Ukierunkowanie pomocy celowej dla rodzin z dziećmi, poprzez:

- aktywne uczestnictwo w programach dożywiania i wsparcia rzeczowego oraz usługowego dla dzieci wychowujących się w rodzinach o niskim statusie materialnym,
- lepszą dostępność zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci i młodzieży z deficytami edukacyjnymi,
- pełniejsze wykorzystanie bazy szkół na zajęcia pozalekcyjne.

Koordinacja: Urząd Gminy,

Partnerzy: placówki edukacyjne, GOPS

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet miasta, środki ze źródeł zewnętrznych

Cel operacyjny 1.3. Opieka nad dziećmi i młodzieżą

Działania do celu operacyjnego 1.3.

1.3.1. Wspieranie działań zmierzających do wyrównania szans wychowawczych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: placówki edukacyjne, PPP

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

1.3.2. Propagowanie rodzinnych form opieki zastępczej.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

1.3.3. Minimalizowanie instytucjonalnych form opieki na rzecz rozwoju różnorodnych rodzinnych form opieki zastępczej.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: ośrodki adopcyjno-opiekuńcze

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

Cel operacyjny 1.4. Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym

Działania do celu operacyjnego 1.4.

1.4.1. Ułatwienie dostępu do edukacji, kultury i sportu, poprzez:

- upowszechnianie szkolnictwa integracyjnego od opieki przedszkolnej po studia,
- zapewnienie bazy szkolnictwa specjalnego,
- obejmowanie opieką i wsparciem rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi oraz wczesna pomoc w diagnozowaniu niepełnosprawności,
- pomoc w podnoszeniu poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych,
- tworzenie warunków umożliwiających korzystanie przez osoby niepełnosprawne z imprez kulturalnych i sportowych w gminie.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: organizacje pozarządowe, placówki opiekuńczo- wychowawcze

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

1.4.2. Poprawa warunków opieki medycznej i rehabilitacji, poprzez:

- zwiększanie dostępu osób niepełnosprawnych do usług medycznych i rehabilitacyjnych,
- rozszerzanie środowiskowych form pomocy w zakresie pielęgnacji i opieki dla osób niepełnosprawnych
- podnoszenie jakości świadczonych usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, dla osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, w celu poprawy psychofizycznej sprawności osób niepełnosprawnych,
- wspieranie realizacji programów na rzecz rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: PFRON, NZOZ, organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej i ochrony zdrowia

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.4.3. Wspieranie osób niepełnosprawnych na rynku pracy, poprzez:

- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
- organizowanie szkoleń i kursów dla bezrobotnych oraz poszukujących pracy,
- udzielanie informacji w zakresie możliwości podjęcia własnej działalności gospodarczej,
- udzielanie pomocy ze środków PFRON na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej,
- tworzenie nowych i przystosowanie stanowisk pracy dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- udział gminy w programach wspierających zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: PUP, PFRON, zakłady pracy, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

1.4.4. Tworzenie niepełnosprawnym warunków umożliwiających samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie, poprzez:

- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- likwidację barier architektonicznych i urbanistycznych na ulicach i w obiektach użyteczności publicznej,
- udostępnianie usług przewozowych dla osób niepełnosprawnych,
- zwiększanie taboru niskopodłogowego w komunikacji miejskiej,
- zapewnienie alternatywnych, w stosunku do komunikacji miejskiej, form transportu,

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: PFRON, ZGKiM, PCPR, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki źródeł zewnętrznych, środki własne podmiotów realizujących zadania

1.4.5. Integracja osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem, poprzez:

- organizację imprez integracyjnych o charakterze sportowym, turystycznym, rekreacyjnym i kulturalnym,
- kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów niepełnosprawnych,
- zapewnienie dostępu do informacji i usług internetowych,
- tworzenie sieci wolontariuszy, pomagających osobom niepełnosprawnym,

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych, GOK

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

Cel operacyjny 1.5. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla osób starszych i ich aktywizacja

Działania do celu operacyjnego 1.5.

1.5.1. Rozwój środowiskowych form opieki.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej, GOK

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.5.2. Dostosowanie systemu opieki zdrowotnej do potrzeb osób starszych.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: NZOZ, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.5.3. Rozwój wolontariatu oraz pracy socjalnej na rzecz pomocy seniorom.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: parafie i organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.5.4. Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji opieki nad osobami starszymi.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: parafie i organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.5.5. Organizowanie imprez integracyjnych

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: parafie, organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej, domy pomocy społecznej

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet miasta, środki własne organizacji pozarządowych, środki źródeł zewnętrznych

1.5.6. Zwiększenie uczestnictwa osób starszych w rekreacji, kulturze i wypoczynku.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: parafie, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.5.7. Rozwijanie zorganizowanych form aktywności dla osób starszych celem wypełnienia czasu wolnego i przeciwdziałania izolacji społecznej.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: parafie, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet miasta, środki własne organizacji pozarządowych, środki źródeł zewnętrznych

Cel operacyjny 1.6. Wspieranie rodzin zagrożonych dysfunkcjami

Działania do celu operacyjnego 1.6.

1.6.1. Pomoc rodzinom zagrożonym dysfunkcjami, poprzez:

- informowanie o mechanizmach i konsekwencjach uzależnień, oraz monitorowanie tego zjawiska, szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
- zapewnienie poradnictwa prawnego, psychologicznego socjalnego i pedagogicznego,
- tworzenie programów profilaktycznych.

Koordinacja: GOPS,

Partnerzy: GKRPA organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.6.2. Rozwój systemu kontraktów socjalnych, celem zwiększenia aktywności podopiecznych pomocy społecznej.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: PUP, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.6.3. Promowanie zdrowego stylu życia, poprzez wdrażanie stosownych form profilaktyki alkoholowej i narkotykowej, skierowanej do dzieci i młodzieży.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: GKRPA, rewir dzielnicowych, szkoły, organizacje pozarządowe, NZOZ

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.6.4. Organizowanie wycieczek letniego i zimowego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: GKRPA, parafie, organizacje pozarządowe, szkoły

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

1.6.5. Zapewnienie możliwości leczenia osobom uzależnionym i współuzależnionym.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: GKRPA, NZOZ, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych, środki ze źródeł zewnętrznych

Cel operacyjny 1.7. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych

Działania do celu operacyjnego 1.7.

      Tworzenie sprzyjających warunków dla potencjalnych inwestorów, tworzących nowe miejsca pracy.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: PUP, ARR

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

     Wspieranie osób bezrobotnych

Koordinacja: PUP

Partnerzy: organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, środki ze źródeł zewnętrznych

 Organizacja zatrudnienia czasowego, poprzez prace społecznie użyteczne i prace interwencyjne.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: GOPS, PUP

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, środki źródeł zewnętrznych

Cel operacyjny 1.8. Wspieranie osób oraz rodzin ubogich i zagrożonych ubóstwem

Działania do celu operacyjnego 1.8.

1.8.1. Analiza przyczyn ubóstwa i minimalizowanie ich źródeł.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: organizacje pozarządowe, PCPR, PUP

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

1.8.2. Współdziałanie instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych i wspólnot lokalnych w rozwiązywaniu problemów społecznych w zakresie pomocy społecznej dla rodzin o niskim statusie materialnym, osób samotnych i bezdomnych.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: PUP, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

1.8.3. Pozyskiwanie lokali socjalnych.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: KM, GOPS, ZGKiM

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

Cel strategiczny 2. Poprawa jakości usług społecznych

Cel operacyjny 2.1. Inspirowanie i koordynowanie działań w obszarze kultury

Działania do celu operacyjnego 2.1.

2.1.1. Doskonalenie warunków instytucjonalnych i finansowych dla rozwoju kultury i sztuki.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: GOK, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.1.2. Sprawowanie mecenatu nad twórcami i instytucjami kultury w celu zachowania tożsamości kulturowej mieszkańców.

Koordinacja:

Partnerzy: GOK, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.1.3. Rozszerzenie zakresu działań prowadzonych w ramach edukacji kulturalnej.

Koordinacja: GOK

Partnerzy: organizacje pozarządowe, szkoły

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.1.4. Propagowanie rodzinnych form korzystania z oferty kulturalnej gminy.

Koordinacja: GOK

Partnerzy: organizacje pozarządowe GOPS

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.1.5. Wzrost efektywności działań instytucji kulturalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Koordinacja: GOK

Partnerzy: organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.1.6. Aktywna promocja gminy

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: GOK, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

Cel operacyjny 2.2. Zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych oraz poprawa ich jakości

Działania do celu operacyjnego 2.2.

2.2.1. Propagowanie profilaktyki zdrowotnej, poprzez:

- wspieranie działań na rzecz poprawy stanu zdrowotnego mieszkańców gminy,
- opracowanie pakietu priorytetowych działań z zakresu promocji i profilaktyki zdrowotnej.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: NZOZ, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych, środki własne NZOZ

2.2.2. Szkolenie i doskonalenie specjalistów z zakresu ochrony zdrowia.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: NZOZ, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych, środki własne NZOZ

2.2.3. Inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie ochrony zdrowia.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: NZOZ, szkoły, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych, środki własne NZOZ

2.2.4. Restrukturyzacja stacjonarnej opieki medycznej.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: NZOZ, GOPS

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne NZOZ

2.2.5. Realizacja zadań związanych z opieką nad małym dzieckiem.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: organizacje pozarządowe, GOPS, GOK

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

Cel operacyjny 2.3. Rozwój potencjału intelektualnego mieszkańców gminy, poprzez edukację i wychowanie młodego pokolenia

Działania do celu operacyjnego 2.3.

2.3.1. Stałe podnoszenie poziomu i jakości kształcenia oraz standardów funkcjonowania placówek oświatowych, m.in. poprzez wzmocnienie i unowocześnienie ich bazy dydaktycznej oraz pomoc dla uczniów szczególnie uzdolnionych.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: szkoły, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.3.2. Wspieranie realizacji szkolnych programów wychowawczych, profilaktycznych i integracyjnych, obejmujących zajęcia szkolne, pozalekcyjne i pozaszkolne, kształcących pozytywne wzorce postaw i zachowań dzieci i młodzieży.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: szkoły, organizacje pozarządowe, prywatni przedsiębiorcy

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych, środki własne prywatnych przedsiębiorców

2.3.3. Propagowanie postaw proprzedsiębiorczych oraz aktywności zawodowej wśród młodzieży szkolnej.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: placówki edukacyjne, poradnie pedagogiczno-psychologiczne, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.3.4. Opracowanie i wdrożenie systemu motywacji dla nauczycieli sprzyjającego stałemu podnoszeniu jakości kształcenia oraz wzbogaceniu oferty edukacyjnej szkół.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych

2.3.5. Przygotowanie młodego pokolenia do życia w nowoczesnym społeczeństwie poprzez naukę języków obcych, zajęcia informatyczne, promocję integracji europejskiej.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

Cel operacyjny 2.4. Aktywizacja mieszkańców miasta w zakresie sportu, rekreacji i turystyki

Działania do celu operacyjnego 2.4.

2.4.1. Propagowanie wśród dzieci i młodzieży aktywności ruchowej dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego.

Koordinacja: GOK

Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.4.2. Wzbogacanie oferty dla aktywnego spędzania wolnego czasu i wypoczynku.

Koordinacja: GOK

Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.4.3. Popularyzacja rekreacji ruchowej oraz różnych dyscyplin sportowych poprzez organizację imprez sportowych, we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Koordinacja: GOK

Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.4.4. Aktywizowanie środowiska osób niepełnosprawnych do uprawiania sportu.

Koordinacja: GOK

Partnerzy: GOPS, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.4.5. Rozbudowywanie bazy służącej aktywności sportowej i rekreacyjnej, stwarzanie

warunków dla szerokiej aktywności fizycznej.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: GOK, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.4.6. Propagowanie różnych form turystyki

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: GOK, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.4.7. Organizacja działalności w zakresie upowszechniania różnych form turystyki kwalifikowanej i krajoznawstwa.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: organizacje pozarządowe działające w obszarze turystyki

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

2.4.8. Wspieranie zadań podmiotów, mających na celu upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa wśród dzieci i młodzieży.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: GOK, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągle

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

Cel strategiczny 3. Poprawa bezpieczeństwa publicznego

Cel operacyjny 3.1. Wspieranie działań na rzecz wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy

Działania do celu operacyjnego 3.1.

3.1.1. Rozpoznanie i stałe monitorowanie zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy.

Koordinacja: Rewir dzielnicowych

Partnerzy: KPP,

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

3.1.2. Realizacja działań edukacyjnych i prewencyjnych, ograniczających zagrożenia bezpieczeństwa publicznego i umacniających poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Koordinacja: Rewir Dzielnicowych

Partnerzy: KPP, szkoły

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

3.1.3. Tworzenie i realizacja programów zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa mieszkańców i porządku publicznego.

Koordinacja: Rewir Dzielnicowych

Partnerzy: KPP,

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych

3.1.4. Realizacja programów profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: Rewir Dzielnicowych, GKRPA, organizacje pozarządowe,

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

Cel operacyjny 3.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Działania do celu operacyjnego 3.2.

3.1.1. Zapobieganie oraz powstrzymywanie zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez podejmowanie działań we współpracy z policją, strażą miejską, sądami i innymi jednostkami.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: Rewir dzielnicowych, PCPR, KPP, zespół ds. interwencji kryzysowej, sądy, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

3.2.3. Wspieranie inicjatyw na rzecz pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: zespół ds. interwencji kryzysowe, Rewir Dzielnicowych, PCPR, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

3.2.4. Inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: Rewir Dzielnicowych, SM, szkoły, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

3.2.5. Pomoc osobom doznającym przemocy poprzez udzielenie wsparcia w postaci schronienia i pomocy psychologicznej, pedagogicznej i socjologicznej.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: zespół ds. interwencji kryzysowej, PCPR, organizacje pozarządowe,

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet powiatu, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

Cel strategiczny 4. Aktywizacja lokalnych służb społecznych

Cel operacyjny 4.1. Wzmocnienie systemu wsparcia dla organizacji pozarządowych

Działania do celu operacyjnego 4.1.

4.1.1. Wspieranie aktywności organizacji pozarządowych, poprzez wspólną realizację zadań publicznych z zakresu spraw społecznych.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: GOPS, GOK, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

3.1.3. Wspieranie rozwoju wolontariatu.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: placówki oświatowe organizacje pozarządowe, GOPS

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet miasta, środki źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

Cel operacyjny 4.2. Wspieranie organizacji pozarządowych w ubieganiu się o środki zewnętrzne

Działania do celu operacyjnego 4.2.

4.2.1. Wsparcie prawne i finansowe w zakresie pozyskiwania środków finansowych ze źródeł innych, niż samorządowe.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: GOPS, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki własne organizacji pozarządowych

4.2.2. Informowanie o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji oraz organizowanie szkoleń w tym zakresie.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: organizacje pozarządowe, GOPS

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych

Cel operacyjny 4.3. Wsparcie doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej

Działania do celu operacyjnego 4.3.

4.3.1. Identyfikacja obszarów problemowych wymagających wiedzy specjalistycznej i podnoszenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych.

Koordinacja: GOPS

Partnerzy: Urząd Gminy, jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy

4.3.2. Rozwój systemu szkoleń zawodowych dla służb społecznych.

Koordinacja: Urząd Gminy

Partnerzy: jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe

Termin: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet gminy, środki ze źródeł zewnętrznych, środki własne organizacji pozarządowych